

**ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ἙΠΙΔΗΜΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ**

**HIPPOCRATE.
DEUXIÈME LIVRE DES ÉPIDÉMIES**

Ἱπποκράτους ἐπιδημιῶν βιβλίον δεύτερον

〈Τμήμα πρῶτον〉

Littre V, 72 1. Ἄνθρακες θερῖνοι ἐν Κραννῶνι· ὅθεν ἐν καύμασιν ὕδατι λάθρῳ δι’ ὅλου καὶ ἐγένετο μᾶλλον νότῳ — [καὶ] ὑπογίνονται μὲν ἐν τῷ δέρματι ἰχῶρες· ἐγκαταλαμβανόμενοι δέ, θερμαίνονται, καὶ κνησμὸν ἐμποιέουσιν — εἴτα φλυκταινίδες ἐπανίσταντο καὶ ὑπὸ τὸ δέσμα καίεσθαι ἐδόκεον.

5

2. Ἐν καύμασιν ἀνδρὶν οἱ πυρετοὶ ἀνδρῶτες τὰ πλεῖστα· ἐν τούτοισι δέ, ἦν ἐπιψεκασή, ἰδρωτικώτεροι γίνονται· κατ’ ἀρχάς, ταῦτα δυσκριτώτερα μὲν ἔστιν) ἢ ἄλλως· ἀτὰρ ἥσσον, εἰ μὲν εἴη διὰ ταῦτα, μὴ διὰ τῆς νούσου τὸν τρόπον. Οἱ καῦσοι ἐν τῇσι θερῖνῃσι καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρησιν, ἐπιξηραίνονται δὲ μᾶλλον θέρους.

10

TEST. 2–5 Ἄνθρακες — ἐδόκεον] Gal., *De temp. libr. III* (ed. Helmreich, I, 14.12–17) 2–3 Ἄνθρακες — νότῳ] Gal., *In Hippocr. Epid. I comm.* (ed. Wenkebach, 18.20–2) = Gal., *In Hippocr. Epid. I comm. vers. Arab.* (ed. Vagelpohl, 102.13–15); Gal., *In Hippocr. Epid. III comm.* (ed. Wenkebach, 110.15–17); Gal., *In Hippocr. Aph. comm.* (ed. Kühn, XVII–II, 579.14–16) 2 ὅθεν — ὅλου] Gal., *In Hippocr. Epid. I comm.* (ed. Wenkebach, 23.16, 24.14) Gal., *In Hippocr. Epid. I comm. vers. Arab.* (ed. Vagelpohl, 120.8) 2–3 ὅθεν — νότῳ] *ibid.*, 116.19 3 ἐγένετο — νότῳ] Gal., *In Hippocr. Epid. III comm.* (ed. Wenkebach, 110.21–2) 3–5 καὶ ὑπογίν. — ἐδόκεον] Gal., *In Hippocr. Epid. VI comm.* (ed. Wenkebach, 108.14–16) 3–4 καὶ ὑπογίν. — θερμαίνονται] Gal., *In Hippocr. Progn. I* (ed. Heeg, 313.22–3)

Tit. βιβλίον δεύτερον IRH] λόγος β’ V Τμήμα πρῶτον add. Littre] om. codd. 2 θερῖνοι ἐν Κραννῶνι scripsi οἱ θ. I²H ἐν Κραννῶνι θ. I ἐν Κραννῶνι θ. V ἐν Κραννῶνι θ. Gal.E3(L) ὅθεν Littre Gal.T Gal.E1 Gal.E3 Gal.Aph ὅθεν (sic) I¹RH οἱ ἐν V om. Gal.E3(L) post ὅθεν add. καὶ τὰ ἐξῆς Gal.E1(Q)(18.21) ἐν I¹RH] om. V I καύμασιν codd. Gal.E1 Gal.T Gal.Aph] καύματι Gal.E1(MQ)(23.16) λάθρῳ RH Gal.E1 Gal.E3 Gal.Aph] λάθρῳ V I Gal.E3(L) Gal.T(codd.) δι’ ὅλου codd. Gal.E3 Gal.T Gal.Aph] διόλου Gal.E1 2–3 καὶ ἐγένετο scripsi ὅθεν γὰρ Gal.] ἐγένετο καὶ V I¹slRH^{pc} ἐγένετο καὶ IH^{ac} ἐγένετο καὶ V^{sl} I²sl ἐγένετο καὶ Gal.E3(L)(110.16) ἐγένετο Gal.E3(O)(110.16; 21) ἐγένετο Gal.E3 Gal.E1 apud Wenkebach ἐγένετο δὲ Gal.T Gal.Aph 3 νότῳ V I^{pc}RH ὅθεν Gal.] νότου I^{ac} ἐν νότῳ falso con. Ermerins *sed in tergo magis fiebant* olim Calvus καὶ ante ὑπογίν. codd. deleui e Gal.P(P) ὑπογίνονται Gal.T(MV) Gal.P(VP) ὅθεν Gal.] ὑπογίνονται Gal.P(F) ὑπεγίνοντο IRH ὑπεγίνετο V οἱ πόδες γίνονται (sic) Gal.P(R) ἐγίνοντο (γίνονται corr. Wenkebach) transp. post ἰχῶρες Gal.E6(U) ἐν τῷ δέρματι codd. Gal.P(V²slP)] ἐν δ. Gal.P(R) οὖν pro ἐν Gal.P(F) ὑπὸ τὸ δέσμα Gal.E6(U) ὅθεν τῷ δέρματι Gal.T 3–4 ἐγκαταλαμ- βανόμενοι V IH] ἐγκατε- R -μεναι Gal.P(R) 4 θερμαίνονται Gal.P ὅθεν ὅθεν Gal.] ἐθερμαίνοντο codd. Gal.P(R) Gal.E6(U) Gal.T κνησμὸν codd. Gal.(MAE²)] om. Gal.(E) ἐμποιέουσιν scripsi ὅθεν ὅθεν Gal.] ἐνεποίουν codd. ἐνεποιούν Gal.T(M) Gal.E6(U) ἐμποιοῦσιν Gal.E6 corr. Wenkebach φλυκταινίδες V IR Gal.E6(U)] φλυκτε- H φλυκταιναι Gal.T ὅθεν Gal. 5 ἐπανίσταντο Gal.T Littre] ἐξαν- Gal.T(M) ex €ΠΑΝ ὅθεν Gal. διαν- codd. ἀνίσταντο Gal.E6(U) 6 καύμασιν V I²uid.H] καύμασι R ἀνδρὶν IRH] ἀνδρὶν V ἀνδρῶτες V] ἀνδρῶτες IRH ἐν τούτοισι codd. ὅθεν Gal.] del. Ermerins δὲ IRH] δ’ V 7 κατ’ ἀρχάς V I] καταρχάς RH hic scripsi sicut Gal. et aliqui interpretes olim fecerunt; cum superioribus uerbis con. Littre Smith δυσκριτώτερα V] δυσκριτό- IRH 7–8 μὲν ἐστὶν suppleui ὅθεν Gal.] μένει V I^{ac}R Smith μένει I^{pc}H μὲν Littre Ermerins 8 ἢ IRH ὅθεν Gal.] εἰ V ἢ ἄλλως· ἀτὰρ ἥσσον] del. Ermerins μὲν scripsi ὅθεν ὅθεν Gal.] μὴ codd. edd. μὴ scripsi ὅθεν ὅθεν Gal.] ἄλλὰ codd. edd. (e ΤΑΥΤΑΜΗ) 9 θερῖνῃσι codd. ὅθεν ὅθεν Gal.(comm.)] ὅθεν ὅθεν Gal. i.e. θερμῇσι e ΘΗΠΙΝΗCΙ

Hippocrate. Deuxième livre des Épidémies

⟨Première section⟩

1. Les anthrax de l’été à Crannon : il y eut, pendant les chaleurs, des pluies violentes et continues, et cela survenait plutôt par le vent du midi — dans la peau se forment des humeurs qui, étant enfermées, s’échauffent et provoquent du prurit — puis de petites phlyctènes s’élevaient, comme des ampoules produites par le feu, et causaient sous la peau une sensation de brûlure.

2. Dans les chaleurs, par manque d’eau, les fièvres sont le plus souvent sans sueur ; mais, dans ces conditions, quand il vient à tomber un peu ⟨de pluie⟩, elles deviennent plus sudorales ; ⟨quand cela survient⟩ au début, ces cas sont de crise plus difficile qu’à d’autres moments ; toutefois, ils le seraient moins s’ils étaient soumis à ces conditions, et non pas au caractère de la maladie. Les casus apparaissent plutôt en été, mais aussi dans les autres saisons ; ils ont davantage de sécheresse en surface en été.